

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አራተኛ ዓመት ቁጥር ፳፯
አዲስ አበባ-የካቲት ፳፯ ቀን ፲፱፻፺

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

4th Year No. 27
ADDIS ABABA - 5th March, 1998

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፩፻፫/፲፱፻፺ ዓ.ም.
የካፒታል ዕቃ ኪራይ ንግድ ሥራ
አዋጅ ፲፳ ፯፻፯

CONTENTS

Proclamation No. 103/1998
Capital Goods Leasing Business
Proclamation Page 707

አዋጅ ቁጥር ፩፻፫/፲፱፻፺

የካፒታል ዕቃ ኪራይ ንግድ ሥራ አዋጅ

በልዩ ልዩ የኢንቨስትመንት መስኮች ለመሳተፍ ፍላጎት፣
ዕውቀትና ሙያ ኖሯቸው በካፒታል አጥረት ምክንያት መንቀሳቀስ
ላልቻሉ ባለሀብቶች አማራጭ የገንዘብ አቅርቦት ምንጮች
ማቋቋም የሚያስችል ሁኔታ መፍጠር አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

አሁን ባሉት የገንዘብ ተቋማት መፍትሔ ሊገኝለት ያልቻለውን ክፍተት የካፒታል ዕቃ አከራዮች ሊሸፍኑት ይችላሉ ተብሎ በመታመኑ፤

የካፒታል ዕቃ ኪራይ ንግድ ሥራን በሚመለከት በሥራ ላይ ያሉት ሕጎች የተሟሉ ሆነው ባለመገኘታቸው፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገመንግሥት አንቀጽ ፶፭(፩) መሠረት ከዚህ የሚከተለው ታውጇል።

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

- ፩. አጭር ርዕስ
ይህ አዋጅ “የካፒታል ዕቃ ኪራይ ንግድ ሥራ አዋጅ ቁጥር ፩፻፫/፲፱፻፺” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።
- ፪. ትርጓሜ
የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፤

PROCLAMATION NO.103/1998 CAPITAL GOODS LEASING BUSINESS PROCLAMATION

WHEREAS, for those investors who have the desire, knowledge and profession to participate in various investment activities but could not act due to lack of capital it is necessary to create an enabling environment for the establishment of alternative sources of financing;

WHEREAS, it is believed that lessors of capital goods can fill the existing gap which is not addressed by the existing financial institutions;

WHEREAS, the existing laws concerning capital goods leasing business are found incomplete;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE General

- 1. *Short Title*
This Proclamation may be cited as the “Capital Goods Leasing Business Proclamation No.103/1998.”
- 2. *Definitions*
In this Proclamation, unless the context requires otherwise:

የንዱ ዋጋ 3.40
Unit Price

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹፯.፩
Negarit G.P.O.Box 80,001

- ፩. “ማከራይት” ማለት አከራይ አንድን የካፒታል ዕቃ በፋይናንስ ኪራይ ወይም በአጭር ጊዜ መጠቀሚያ ኪራይ ወይም በዱቤ ግዥ ስምምነት መሠረት ያለምንም መያዣ በየተወሰነ ክፍለ ጊዜ የሚፈጸም ክፍያ እየተቀበለ ተከራይ ለተወሰነ ጊዜ ለምርትና ለአገልግሎት መስጠት ዓላማ እንዲጠቀምበት የሚፈቀድበት በዓይነት የሚደረግ የፋይናንስ አቅርቦት ነው።
- ፪. “የኪራይ ስምምነት ወይም ስምምነት” ማለት በዚህ አዋጅ ውስጥ እንደተተረጎመው የፋይናንስ ኪራይ፣ የአጭር ጊዜ መጠቀሚያ ኪራይ ወይም የዱቤ ግዢ ማለት ነው።
- ፫. “የፋይናንስ ኪራይ” ማለት አከራይ፡
 - ሀ) ቀደም ሲል ይዞት የሚገኘውን የካፒታል ዕቃ ወይም
 - ለ) በተከራይ መራጭነት አቅራቢ ተብሎ ከሚጠራው ሦስተኛ ወገን የሚገዛውን የካፒታል ዕቃ፡
 - ተከራይ በተወሰነ ጊዜ ውስጥ ተከፍሎ የሚያልቅ በሁለቱ ወገኖች ስምምነት የተወሰነ ክፍያ በየተወሰነ ጊዜ በመፈጸም እንዲጠቀምበት የሚያከራይበት፣ የኪራይ ስምምነቱ ጸንቶ በሚቆይበት ጊዜ ውስጥ አከራይ በካፒታል ዕቃው ላይ ሙሉ የባለቤትነት መብት ይዞ የሚቆይበትና የኪራይ ዘመኑ ሲያበቃ ሁለቱም ወገኖች ከተሰማሙ ተከራይ የካፒታል ዕቃውን ሊገዛ የሚችልበት የኪራይ ዓይነት ነው።
- ፬. “የዱቤ ግዢ” ማለት አከራይና ተከራይ ባደረጉት ስምምነት መሠረት አከራይ በተወሰነ ጊዜ የሚደረግ ክፍያ እየተከፈለው አንድ የተወሰነ የካፒታል ዕቃን ተከራይ እንዲጠቀምበት የሚፈቅድበት፣ እያንዳንዱ የኪራይ ክፍያ በተደረገ ቁጥር ለክፍያው ተመጣጣኝ በሆነ መቶኛ ልክ ለተከራይ የባለቤትነት መብት የሚተላለፍበትና ተከራይ የመጨረሻውን ክፍያ እንደፈጸመም በካፒታል ዕቃው ላይ ሙሉ የባለቤትነት መብት ወዲያውኑ የሚያገኝበት የኪራይ ዓይነት ነው።
- ፭. “የአጭር ጊዜ መጠቀሚያ ኪራይ” ማለት በአከራይ እጅ የሚገኝ አንድ የተወሰነ የካፒታል ዕቃን ተከራይ በሁለት ወገኖች ስምምነት የተወሰነ ኪራይ በመክፈል ከሁለት ዓመት ላልበለጠ ጊዜ እንዲጠቀምበት የሚከራይበት የኪራይ ዓይነት ነው።
- ፮. “ተከራይ” ማለት በኪራይ ስምምነት መሠረት ለተወሰነ ጊዜ አንድን የካፒታል ዕቃ ኪራይ እየከፈለ ለመጠቀም ከአንድ አከራይ ላይ የሚከራይ ሰው ነው።
- ፯. “አከራይ” ማለት በኪራይ ስምምነት መሠረት ለተወሰነ ጊዜ አንድን የካፒታል ዕቃ ኪራይ እየተከፈለው አንድ ተከራይ እንዲገለገልበት የሚያከራይ ሰው ነው።
- ፰. “የካፒታል ዕቃ” ማለት በኢንቨስትመንት ሕግና በዚሁ ሕግ በተሰጠው ሥልጣን የኢንቨስትመንት ቦርድ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የሚወሰን ዕቃ ነው።
- ፱. “አቅራቢ” ማለት ከአከራይ ወይም ተከራይ ሌላ ሆኖ የካፒታል ዕቃዎችን በመሸጥ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማራ ሰው ነው።
- ፲. “የኢንቨስትመንት ሕግ” ማለት የኢንቨስትመንት አዋጅ ቁጥር ፴፯/፲፱፻፹፯ ወይም የኢንቨስትመንት ማበረታቻ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፯/፲፱፻፹፰ ወይም ሁለቱም ነው።

- 1) "Leasing" means a financing in kind for production and service purpose by which a lessor provides lessee with the use of specified capital goods on financial or operating lease or hirepurchase agreement basis, without requirement of collateral, for a specified period of time and collects in turn a certain amount of installment in periodical payments over the specified period;
- 2) "Lease agreement" or "agreement" means financial lease, operating lease or hire-purchase agreement as defined in this Proclamation;
- 3) "Financial lease" means a type of leasing by which a lessor provides a lessee against payment of mutually agreed installments over a specified period with the use of specified capital goods which is:
 - (a) either already acquired by the lessor; or
 - (b) purchased by the lessor from a third party, known as the supplier, chosen and specified by the lessee;
 - and under which the lessor shall retain full ownership right on the capital goods during the period of the lease agreement, and, subject to agreement between the two parties, the lessee may have an option to purchase the capital good outright after the termination of the lease period at an agreed price.
- 4) "Hire-purchase" means a type of leasing by which a lessor provides a lessee with the use of a specified capital goods, against payment of mutually agreed installments over a specified period under which, with each lease payment, an equal percentage of the ownership is transferred to the lessee and, upon effecting of the last payment, the ownership of the capital goods shall automatically be transferred to the lessee;
- 5) "Operating lease" means a type of leasing for a period of time not exceeding two years, by which a lessor provides a lessee against payment of mutual agreed rent with the use of specified capital goods that the lessor has at hand;
- 6) "Lessee" means a person who, under a lease agreement, obtains capital goods from a lessor and has the right to use the capital goods, against payment of rent for an agreed period of time;
- 7) "lessor" means a person who, under a lease agreement, provides to a lessee the right to use the capital goods in return for rent for an agreed period of time;
- 8) "Capital goods" means goods designated as such under the Investment law and directives issued by the Investment Board pursuant to the powers vested in it by the Investment Law;
- 9) "Supplier" means a person, other than the lessor or the lessee, who is in the business of selling goods;
- 10) "Investment Law" means either the Investment Proclamation No.37/1996, or the Ivestment Incentives Council of Ministers Regulations No.7/1996, or both;

- ፲፩. “ሊሠረዝ የማይችል ስምምነት” ማለት በሕግ አፈጻጸም ወይም በስምምነት ብቻ ካልሆነ በስተቀር ሊሠረዝ የማይችል የኪራይ ስምምነት ነው።
- ፲፪. “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።
- ፲፫. “ሚኒስቴር” ማለት የንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር ነው።

ክፍል ሁለት

የፈቃድ አሰጣጥ፣ የኪራይ ስምምነት ባህሪያትና የተዋዋይ

ወገኖች መብትና ግዴታዎች

- ፫. **ፈቃድ ስለመስጠት**
 - ፩. የካፒታል ዕቃ ኪራይ ንግድ ሥራ የሚካሄደው ከሚኒስቴሩ ፈቃድ በተሰጠው አከራይ ብቻ ነው።
 - ፪. የአከራይነት ፈቃድ ለማግኘት መሟላት ያለባቸውን መስፈርቶች በሚመለከት ሚኒስቴሩ መመሪያ ያወጣል።
- ፬. **የኪራይ ስምምነቶች አጠቃላይ ባህሪያት**

ማንኛውም የኪራይ ስምምነት ቢያንስ የሚከተሉትን ይይዛል፡

 - ፩. የኪራይ ዓይነቱን መግለጫ፤
 - ፪. የካፒታል ዕቃውን ለመለየት የሚያስችል በቂ መግለጫ፤ የካፒታል ዕቃውን ሙሉ ዋጋ እና በኪራይ ስምምነቱ መሠረት የሚከፈለውን ጠቅላላ ኪራይ፤
 - ፫. የእያንዳንዱ ኪራይ መጠን፤ ጠቅላላው ኪራይ የሚከፈልበት ጊዜና እያንዳንዱ የኪራይ ክፍያ የሚደረግበት ቀን ወይም ቀኑ የሚወሰንበት ዘዴ፤ ተከራይ በውሉ መሠረት በተወሰነው ቀን ኪራዩን የሚከፍል መሆኑን፤
 - ፬. ስምምነቱ ጸንቶ በሚቆይበት ጊዜ ውስጥ ሦስተኛ ወገኖች በካፒታል ዕቃው ላይ ጉዳት ቢያደርሱበት ተከራይ የማሠራት ኃላፊነት ያለበት መሆኑን የሚያሳይ ድንጋጌ፤
 - ፭. ተከራይ የካፒታል ዕቃው በተላለፈለት ጊዜ አገልግሎቱን የሚቀንስ ጉድለት ያለበት ሆኖ ካገኘው ስምምነቱን አቋርጦ የካፒታል ዕቃውን የመመለስ መብት ያለው ስለመሆኑ የሚያሳይ ድንጋጌ፤
 - ፮. በአከራይና በካፒታል ዕቃ አቅራቢው መካከል ከተደረገው የሽያጭ ውል የሚመነጨ መብቶችንና ጥቅሞችን ለተከራይ ለማስተላለፍ አከራይ የገባው ቃል፤
 - ፯. ተከራይ የካፒታል ዕቃ ኪራይ ስምምነቱ ጸንቶ በሚቆይበት ጊዜ ሁሉ በስምምነቱ በተገለጸው ሁኔታ በተከራየው የካፒታል ዕቃ ላይ ሁከት የማይደረግበት የባለ ይዘታነት መብት ያለው መሆኑን የሚያሳይ ቃል፤
 - ፰. ተከራይ በካፒታል ዕቃው ሲጠቀም በሦስተኛ ወገኖች ላይ ለሚደርስ ሞት፣ የአካል ጉዳት ወይም የንብረት ጉዳት አከራይ እንደአከራይነቱ ኃላፊነት የሌለበት መሆኑን የሚያሳይ ቃል።
- ፭. **የኪራይ ስምምነቶች ልዩ ባህሪያት**
 - ፩. የፋይናንስ ኪራይ ስምምነትን በሚመለከት፡
 - ሀ) ተከራይ የኪራይ ስምምነቱ ጸንቶ በሚቆይበት ጊዜ ሁሉ የካፒታል ዕቃውን ለአከራይ እንደባለአደራ ብቻ ሆኖ ይይዛል፤ በካፒታል ዕቃው ላይም ምንም ዓይነት የባለቤትነት መብት አይኖረውም፤

- 11) “Non-cancelable Agreement” means a lease agreement that is cancelable only by the operation of the law or by mutual agreement;
- 12) “Person” means any natural or juridical person;
- 13) “Ministry” means Ministry of Trade and Industry;

PART TWO

Licensing, Features of Lease Agreements and Rights and Obligations of the Contracting Parties

- 3. *Issuance of License*
 - 1) capital goods leasing business shall be operated only by a lessor licensed by the Ministry.
 - 2) The Ministry shall issue directives concerning the criteria to be fulfilled to obtain leasing license.
- 4. *General Features of Lease Agreements*

Any lease agreement shall, among other things, contain:

 - 1) a statement of the type of leasing;
 - 2) a description of the capital goods, sufficient to identify it, a statement of the full price of the capital goods and the total lease rent payable under the lease agreement;
 - 3) the amount of each rent, the period within which the total rent is to be paid, the date or the mode of determining the date on which each installment is payable and a statement that the lessee shall pay the rent on the agreed date;
 - 4) a provision showing the responsibility of the lessee for repairing damages caused to the capital goods by third parties during the time the agreement is in force;
 - 5) a provision showing the right of the lessee to terminate the agreement and return the leased capital goods to the lessor, where, at the time of its transfer to him, the capital goods is found to have a defect which diminishes its usefulness to the lessee;
 - 6) a statement that the lessor undertakes to transfer to the lessee the rights and benefits deriving from the sales contract between the lessor and the supplier of the capital goods;
 - 7) a statement that the lessee shall have the right to enjoy quiet possession of the leased capital goods during the entire period of the lease as provided in the agreement;
 - 8) a statement that the lessor may not, in his capacity as a lessor, be liable for death, personal injury or damage to the property of third parties caused during the use of the capital goods by the lessee.
- 5. *Specific Features of Lease Agreements*
 - 1) In the case of a financial lease agreement:
 - (a) the lessee shall hold the capital goods as a mere bailee of the lessor and he shall not have any ownership right on the capital goods during the entire period of the lease;

ለ) ስምምነቱ ውል የተገባበት ሙሉ ዋጋ በኪራይ ተከፍሎ የሚሸፈንበትና ሊሠረዝ የማይችል ስምምነት ይሆናል።

ሐ) የስምምነቱ ጊዜ ሲያበቃ ሁለቱ ወገኖች ከተስማሙ ተከራይ የካፒታል ዕቃውን የመግዛት ምርጫ ሊኖረው ይችላል። ካልተስማሙ ተከራይ የካፒታል ዕቃውን ለአከራይ ይመልሳል።

መ) ተከራይ ለካፒታል ዕቃው መድን የመግባትና ተገቢውን እድሳ የማድረግ ኃላፊነት ያለበት መሆኑ መገለጽ ይኖርበታል።

፪. የአጭር ጊዜ መጠቀሚያ ኪራይ ስምምነትን በሚመለከት፡

ሀ) ተከራይ የተከራየው የካፒታል ዕቃ የአከራይ ንብረት ሆኖ የሚቆይና የስምምነቱ ጊዜ ሲያበቃ ሁለቱ ወገኖች በሚስማሙበት መሠረት ስምምነቱ እንደገና እንዲራዘም ወይም ተከራይ የካፒታል ዕቃውን እንዲገዛ ካልተስማሙ በስተቀር ተከራይ የካፒታል ዕቃውን ለአከራይ የሚመልሰው ይሆናል።

ለ) ስምምነቱ አለጊዜው በመቋረጡ ምክንያት በሌላው ወገን ላይ ጉዳት ያደረሰው ወገን ለደረሰው ጉዳት ካሳ የሚከፍል ሆኖ፣ ተከራይም ሆነ አከራይ ስምምነቱን የመሰረዝ መብት ይኖራቸዋል።

ሐ) አከራይ ለካፒታል ዕቃው መድን የመግባትና ተገቢውን እድሳ የማድረግ ኃላፊነት ያለበት መሆኑ መገለጽ ይኖርበታል።

፫. የዱቤ ግዢ ስምምነትን በሚመለከት፡

ሀ) እያንዳንዱ የኪራይ ክፍያ በተፈጸመ ቁጥር ለክፍያው ተመጣጣኝ በሆነ መቶኛ ልክ የባለቤትነት መብት እንዲሁም የመጨረሻው የኪራይ ክፍያ እንደተፈጸመ ወዲያውኑ የካፒታል ዕቃው ሙሉ የባለቤትነት መብት ለተከራይ የሚተላለፍለት ይሆናል።

ለ) ስምምነቱ በማናቸውም ወገን አለጊዜው በሚቋረጥበት ጊዜ ከስምምነቱ የሚመነጭ የባለቤትነት መብቶችና ጥያቄዎች እልባት የሚያገኙበትን ሁኔታ ሁለቱ ወገኖች በስምምነቱ ያካትታሉ።

ሐ) ተከራይ ለካፒታል ዕቃው መድን የመግባትና ተገቢውን እድሳ የማድረግ ኃላፊነት ያለበት መሆኑ መገለጽ ይኖርበታል።

፬. ኪራይን ስላለመክፈልና ሌሎች ጥፋቶች

፩. ተከራይ ኪራይን በወቅቱ ባይከፍል ወይም ስምምነቱን የሚጥስ ሌላ ጥፋት በፈጽሞ ተከራይ የፈጸመው ጥፋት ሊወገድ የሚችል ከሆነ በስምምነቱ መሠረት እንዲፈጽም አከራይ የ፬ ቀን ጊዜ ሊሰጠው ይገባል።

፪. ተከራይ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተወሰነው ጊዜ ውስጥ ጥፋቱን ባያስወግድ አከራይ ስምምነቱን መሠረዝ፣ የካፒታል ዕቃውን ወደ ይዞታው መመለስና ለደረሰበት ጉዳት ካሳ መጠየቅ ይችላል።

፫. ተከራይ ኪራይን በወቅቱ ያልከፈለ እንደሆነ ጥፋቱ የተወገደ ወይም ያልተወገደ ቢሆንም እንኳ አከራይ ውዝፋን ኪራይ ከወለድና ካሳ ጋር ማስከፈል ይችላል።

፭. በተከራየው የካፒታል ዕቃ ላይ ስላሉ ጉድለቶች

፩. ስምምነቱ በተደረገበት ወቅት በተከራይ ለታወቀ የካፒታል ዕቃ ጉድለት አከራይ ኃላፊነት የለበትም።

(b) the agreement shall be a full pay-out and non-cancelable agreement;

(c) the lessee may, by mutual agreement, have an option to buy or return the capital goods to the lessor on the termination of the lease agreement;

(d) a statement that the lessee undertakes to insure and maintain the capital goods.

2) In the case of an operating lease agreement:

(a) the capital goods leased shall remain the property of the lessor to whom the lessee shall return on the termination of the agreement, unless otherwise the parties agree that the lease be further renewed or the leased capital good be purchased by the lessee;

(b) the lessee or the lessor shall have the right to cancel the agreement provided that the party causing damage to the other by early termination of the agreement shall pay compensation;

(c) a statement that the lessor undertakes to insure and maintain the capital goods.

3) In the case of a hire-purchase agreement:

(a) an equal percentage of the ownership, with each installment payment, shall be transferred to the lessee and, upon effecting of the last payment, the ownership of the capital goods shall automatically be transferred to the lessee;

(b) the parties shall provide, in the agreement, for the manner by which ownership rights and claims arising from the agreement shall be settled between the lessor and the lessee in case of early termination of the lease agreement by either party;

(c) a statement that the lessee undertakes to insure and maintain the capital goods.

6. Defaults in Payment of Rent and Others

1) Where the lessee defaults in the payment of the rent, or commits another fault which may breach the agreement, the lessor shall grant him a period of 30 days for remedying the default so far as the default may be remedied.

2) Where the lessee does not remedy the default within the period specified in sub-Article (1) of this Article, the lessor may rescind the agreement, repossess the leased capital goods and claim related damages.

3) Where the lessee defaults in the payment of the rent, the lessor may recover accrued unpaid rent together with interest and damages, whether the default is remedied or not.

7. Defects on the Leased Capital Good

1) The lessor may not warrant against a defect which was made known to the lessee on the making of the agreement.

- ፪. አከራይ የካፒታል ዕቃውን ለተከራይ ባሰረከበበት ወቅት ያወቀውን ወይም ሊያውቀው የሚገባውን ጉድለት ለተከራይ ሳያሳውቀው ቀርቶ በካፒታል ዕቃው ጉድለት ምክንያት በተከራይ ላይ ለሚደርስ ማናቸውም ጉዳት ካሳ የመክፈል ግዴታ አለበት።
- ፫. በከራይ ስምምነቱ በሌላ አኳኋን ካልተወሰነ በስተቀር፣ ተከራይ በሰጠው ዝርዝር የመምረጫ መስፈርት መሠረት አከራይ የካፒታል ዕቃውን እስከገዛ ድረስ ዕቃው ለተፈለገው ዓላማ አገልግሎት ለመስጠት ጉድለት ያለበት ወይም የማይስማማ ሆኖ በገኝ በኃላፊነት አይጠየቅም።
- ፬. ተከራይ የተከራየውን የካፒታል ዕቃ በከራይ ስምምነቱ መሠረት ወይም ተቀባይነት ያለውን ሥርዓት ወይም አጠቃቀም በመከተል የማይገለገልበት ከሆነና የተከራይ አጠቃቀም በካፒታል ዕቃው ላይ ጉዳት የሚያደርስ ከሆነ አከራይ ለተከራይ ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ስምምነቱን ለመሠረዝና የአከራየውን የካፒታል ዕቃ ወደ ይዞታው ለመመለስ መብት አለው።
- ፭. ስለመክሰር
 - ፩. በከራይ ስምምነቱ መሠረት ተከራይ ግዴታውን እስከ ተወጣ ድረስ አከራይ እንደከሰረ በፍርድ ቤት ቢወሰን እንኳን የከሰረውን አካል በሕግ የሚተካ አካል በስምምነቱ ግዴታዎችና ሁኔታዎች መሠረት ይቀጣል።
 - ፪. የተከራይ መክሰር በፍርድ ቤት ቢወሰንም በተከራየው የካፒታል ዕቃ ላይ አከራይ ያለውን የባለቤትነት መብት አያሳጣውም፣ የተጠበቀ ይሆናል።
- ፮. ስለጉዳት ካሳ
 - ፩. ስምምነቱ በተከራይ በሚሠረዝበት ጊዜ ተከራይ የተከራየውን የካፒታል ዕቃ ለአከራይ እንዲመልስ ተገቢው ማሳሰቢያ ተሰጥቶትካላሰረከበ አከራይ የካፒታል ዕቃውን ወዲያውኑ ወደ ይዞታው የመመለስና ለደረሰበት ጉዳት ካሳ የመጠየቅ መብት አለው።
 - ፪. የሚከራየው የካፒታል ዕቃ ከአከራይ ወደ ተከራይ ከመተላለፉ በፊት በተከራይ ጥፋት ምክንያት በአከራይ ላይ ማናቸውም ጉዳት ቢደርስበት፣ አከራይ በቅን ልቦና እስከፈጸመና በተከራይ ጥያቄ የካፒታል ዕቃውን ለመግዛት ወጪ የደረሰበት እስከሆነ ድረስ ተከራይ በአከራይ ላይ ለደረሰው ጉዳት ካሳ መክፈል አለበት።
 - ፫. የፋይናንስ ኪራይን እና የአጭር ጊዜ መጠቀሚያ ኪራይን በሚመለከት ተከራይ የተከራየውን የካፒታል ዕቃ የስምምነቱ ጊዜ ሲያልቅ ሳይመልስ የቀረ እንደሆነ በስምምነቱ ውስጥ በሌላ አኳኋን ካልተወሰነ በስተቀር አከራይ የተከራየውን የካፒታል ዕቃ ወደይዞታው የመመለስና ለደረሰበት ጉዳት ካሳ የመጠየቅ መብት አለው።
- ፯. መብትን ስለማስተላለፍ

ተከራይ በስምምነቱ መሠረት በካፒታል ዕቃው በሰላም ለመጠቀም ያለውን መብት እስካልተገፋ ድረስ አከራይ በከራይ ስምምነቱ መሠረት ያገኘውን መብት ለሦስተኛ ወገን የማስተላለፍ የተናጠል መብት አለው።
- ፲፩. በሦስተኛ ወገኖች የሚቀርብ ጥያቄ
 - ፩. በካፒታል ዕቃው ላይ መብት አለኝ በማለት በሦስተኛ ወገን የሚቀርብ ማንኛውም ክስ በአከራይ ላይ መቅረብ አለበት።

- 2) The lessor shall make good any damage which the lessee has suffered owing to the defect of the capital goods where the lessor knew or should have known of the defect on delivering the capital goods to the lessee and failed to inform the latter accordingly.
- 3) Unless otherwise provided in the lease agreement, the lessor shall not be liable for defects in and for unfitness for intended use of the capital goods he purchases in conformity with the specifications given by the lessee.
- 4) The lessor has the right to rescind the agreement, with prior notice, and to repossess the leased capital goods, where the lessee does not make use of the capital goods in accordance with the lease agreement or accepted norm or usage and such use entails risk of irreparable damage to the capital goods leased.
- 8. *Bankruptcy*
 - 1) The obligations and conditions of the agreement shall continue with an organ legally subrogated to the judicially bankrupt lessor as long as the lessee performs his obligations in accordance with the terms of the lease agreement.
 - 2) The lessor shall not lose his ownership right on the capital goods leased eventhough the lessee is judicially bankrupt.
- 9. *Damages*
 - 1) Where the agreement is rescinded by the lessee, and the lessee does not deliver the capital goods after having been given due notice to surrender the capital goods to the lessor, the lessor has the right to repossess the leased capital goods immediately and claim damages.
 - 2) Where the lessor suffers any damage owing to default on the part of the lessee prior to the transfer of the leased capital goods from the lessor to the lessee, the latter shall make good such damage to the former so long as the lessor acted in good faith and costs were incurred by him for purchase of the capital goods at the request of the lessee.
 - 3) Where, in the case of financial lease or operating lease agreement, the lessee fails to return the capital goods on the expiry of the agreement, the lessor has the right to repossess the leased capital goods and claim related damages unless otherwise provided in the agreement.
- 10. *Transfer of Right*

The lessor has the unilateral right to assign his rights under the lease agreement to third parties, but without infringement of the lessee's right to the quiet enjoyment of the capital goods leased.
- 11. *Claim by Third Parties*
 - 1) Any action by a third party claiming a right on the capital goods shall be brought against the lessor.

- ፪. የተከራይን አባዳሪዎች ጨምሮ ሌሎች ሦስተኛ ወገኖች በካፒታል ዕቃው ላይ ከሚያቀርቡት ጥያቄዎች ይልቅ አከራይ ያለው የባለቤትነት መብት ምንጊዜም ቅድሚያ ይሰጠዋል።
- ፫. ተከራይ በካፒታል ዕቃው በሰላም እንዳይጠቀም በሦስተኛ ወገኖች የሚደርስበትን ችግር ወይም ሁከት ለአከራይ ማሳወቅ አለበት።
- ፬. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) በተገለጸው መሠረት ተከራይ አከራይን ሳያሳውቅ የቀረ ወይም የዘገየ እንደሆነ አከራይ ለሚያወጣው ወጪና ለሚደርስበት ጉዳት ኃላፊ ይሆናል።
- ፭. ሦስተኛ ወገን በአከራይ ላይ በሚያቀርበው ክስ ምክንያት የካፒታል ዕቃው ዋጋ የቀነሰ እንደሆነ ተከራይ በአዲሱ ዋጋ መሠረት ኪራይ እንዲቀንስለት ወይም ስምምነቱ እንዲሰረዝ የመጠየቅ መብት አለው።

፲፪. የኪራይ ስምምነት መቋረጥ

- ፩. ማንኛውም የኪራይ ስምምነት በስምምነቱ በተገለጸው ቀን ይቋረጣል።
- ፪. በኪራይ ስምምነቱ በሌላ አኳኋን ካልተወሰነ በስተቀር በተከራይ መሞት ወይም ችሎታ ማጣት ምክንያት ስምምነቱ አይቋረጥም።
- ፫. የአዎር ጊዜ መጠቀሚያ ኪራይ ስምምነት ዘመን ሲያበቃ ተከራይ የተከራየውን የካፒታል ዕቃ እንደያዘ ቢቀርና አከራይም እንዲመለስለት ባይጠይቅ ከተዋዋዩት ወገኖች አንደኛው ስምምነቱ እንዲቋረጥ እስከሚጠይቅ ድረስ በመጀመሪያ የተገባው የኪራይ ስምምነት እንደተራዘመ ይቆጠራል።

፲፫. ተከራይ በካፒታል ዕቃው ላይ ግዴታ መፍጠር የሌለበት ስለመሆኑ

- ፩. ተከራይ በተከራየው የካፒታል ዕቃ ላይ ማናቸውንም የክፍያ ወይም ሌላ ግዴታ መግባት አይችልም።
- ፪. የክፍያ ወይም ሌላ ማናቸውም ግዴታ በካፒታል ዕቃው ላይ በተከራይ የተገባ እንደሆነ፣ ይኸው ግዴታ ዋጋ የሌለው ይሆናል።
- ፫. በካፒታል ዕቃው ላይ በአከራይ የተገባ ግዴታን ወይም የሚጠየቅ ግብርን የሚችለው አከራይ ነው።

፲፬. የካፒታል ዕቃውን ስለመያዝና ስለመጠበቅ

- ፩. ተከራይ የካፒታል ዕቃው በእጁ እስካለ ድረስ በጥንቃቄ ይይዛል፣ ይጠብቃል።
- ፪. ተከራይ ያለአከራይ ፈቃድ የካፒታል ዕቃውን አጠቃቀም ሁኔታ መቀየር አይችልም።

**ክፍል ሦስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች**

፲፭. ማበረታቻዎች

አከራይ ለኪራይ ተግባር የሚውሉ የካፒታል ዕቃዎችን ወደ አገር ውስጥ በሚያስገባበት ጊዜ በኢንቨስትመንት ሕግና በዚህ ሕግ በተሰጠው ሥልጣን የኢንቨስትመንት ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ከጉምሩክ ቀረጥ ነጻ የመሆን መብት አለው።

- 2) The ownership right of the lessor on the capital goods leased under the lease agreement shall prevail at all times over claims by third parties including creditors of the lessee.
- 3) The lessee shall inform the lessor of any impediments or disturbances by third parties to his quiet enjoyment of the capital goods.
- 4) Where the lessee fails or delays to inform the lessor as provided under sub-Article (3) of this Article, he shall be responsible for any expenses or damages incurred by the lessor.
- 5) Where the value of the capital goods has decreased as a result of legal proceedings instituted by a third party against the lessor, the lessee shall have the right to demand the reduction of the rent according to the new value or the cancellation of the agreement.

12. Termination of Lease Agreement

- 1) Any lease agreement shall terminate on the date agreed upon by the parties.
- 2) Unless otherwise provided in the lease agreement, the agreement shall not be terminated by the death or incapacity of the lessee.
- 3) Where, on the expiration of an operating lease, the lessee remains in possession of the capital goods leased and the lessor does not claim its return, the agreement shall be deemed to have extended until such time as one of the parties demand the termination of the agreement.

13. Lessee not to Create Charges On Capital Goods

- 1) The lessee shall not create any charge or encumbrance on the capital goods leased.
- 2) Any charge or encumbrance created on the capital goods by the lessee shall be void.
- 3) Encumbrances created by the lessor and taxes claimed on the leased capital goods shall be borne by the lessor.

14. Custody and Preservation of the Capital Goods

- 1) The lessee shall take care of and preserve the capital goods as long as it is in his custody.
- 2) The lessee may not change the manner of utilization of the capital goods without the consent of the lessor.

**PART THREE
Miscellaneous Provisions**

15. Incentives

The lessor shall be exempted from customs duties on capital goods he imports in accordance with the Investment Law and the directives issued by the Investment Board pursuant to the powers vested in it by the Investment law.

፲፮. ስለ እርጅና ቅናሽና በገቢ ላይ ስለሚጣል ግብር

- ፩. የፋይናንስ ኪራይን እና የአዎር ጊዜ መጠቀሚያ ኪራይን በሚመለከት አከራይ የካፒታል ዕቃው ባለቤት በመሆን የካፒታል ዕቃዎቹ የእርጅና ቅናሽ ከሚገኘው የኪራይ ገቢ ላይ ተቀናሽ ይደረግላታል። ሆኖም የዱቤ ግዥ ስምምነትን በሚመለከት የእርጅና ቅናሽ የሚታ ሰበው ለተከራይ ይሆናል።
- ፪. በኪራይ ስምምነት መሠረት አከራይ የሚያገኘው ኪራይ እንደገቢ ይቆጠራል።
- ፫. በተከራይ የሚከፈል ኪራይ እንደመደበኛ ወጪ ተቆጥሮ ለግብር ዓላማ ከተከራይ ገቢ ላይ ተቀናሽ ይሆናል።

፲፯. የሚኒስቴሩ ሥልጣንና ተግባር

- ሚኒስቴሩ፡**
- ፩. የካፒታል ዕቃ ኪራይ ስምምነቶችን ይመዘግባል።
- ፪. ተከራይ የተከራየውን የካፒታል ዕቃ የመመለስ ግዴታ በብቁነትና ባይመልስ የካፒታል ዕቃው ለአከራይ መመለሱን ለማረጋገጥ የሚያስችሉ አግባብ ያላቸውን እርምጃዎች ይወስዳል። ለአፈጻጸም እንዲረዳው ፖሊስን ያዛል።
- ፫. ይህን አዋጅ ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ ሌሎች መመሪያዎችን ያወጣል።

፲፰. የሌሎች ሕጎች ተፈጻሚነት

በዚህ አዋጅ በሌላ ሁኔታ ካልተወሰነ በስተቀር አግባብነት ያላቸው የፍትሐ-በሔር ሕግ እና የንግድ ሕግ ድንጋጌዎች በኪራይ ስምምነት ላይ ተፈጻሚ ይሆናሉ።

፲፱. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ ከየካቲት ፳፯ ቀን ፲፱፻፺ ዓ.ም. ጀምሮ የጸና ይሆናል።
አዲስ አበባ፡ የካቲት ፳፯ ቀን ፲፱፻፺ ዓ.ም.

ዶ/ር ነጋሶ ጊዳዳ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ፕሬዚዳንት

16. Depreciation Allowance and Income Tax

- 1) In case of financial lease or operating lease, depreciation allowance for capital goods shall be deductible from the rental income received by the lessor, as legal owner of the leased capital goods. However, depreciation allowance shall be for the benefit of the lessee in case of a hire-purchase agreement.
- 2) The rent received by the lessor through the lease agreement shall be treated as income.
- 3) Rent paid by the lessee shall be treated as an operating expense of the lessee and is deductible from his income for the purpose of taxation.

17. Powers and Duties of the Ministry

- The Ministry shall:
- 1) register lease agreements;
 - 2) take appropriate measures in order to ensure the return of the leased capital goods to the lessor, where the lessee has the obligation to return the leased capital goods to the lessor but fails to return it and may order the police to facilitate the execution;
 - 3) issue other directives required for the implementation of this Proclamation.

18. Applicability of Other Laws

Unless otherwise expressly provided by this Proclamation, the relevant provisions of the Civil Code and the Commercial Code shall apply to lease agreement.

19. Effective Date

This Proclamation shall enter into force as of the 5th day of March, 1998.

Done at Addis Ababa, this 5th day of March, 1998.

NEGASO GIDADA (DR.)
PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC
REPUBLIC OF ETHIOPIA